

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 2 IR 4 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 6² STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2023 m. lapkričio 23 d. Nr. XIV-2288
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Energinis gėrimas** – nealkoholinis gėrimas, kuriame yra daugiau kaip 150 mg/l kofeino, nesvarbu, iš kokio šaltinio, arba kuriame yra daugiau kaip 150 mg/l kofeino ir vienos ar kelių kitų centrinę nervų sistemą stimuliuojančių medžiagų (gliukurono laktono, inozitolio, guaranino, ginsenozidų, ginkmedžių ekstrakto, taurino ar kt.). Energiniame gėrime gali būti ir angliavandenių, vitaminų, mineralinių medžiagų, amino rūgščių, maisto priedų, vaisių sulčių ar augalų ekstraktų.

2. **Galutinis vartotojas** (toliau – vartotojas) – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 18 dalyje.

3. **Gyvūninio maisto tvarkymo subjektas** – maisto tvarkymo subjektas, kuris tvarko gyvūninius produktus, apibrėžtus 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004, nustatančio konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus, 1 priedo 8.1 papunktyje.

4. **Kūdikiams skirti maisto produktai** – kaip apibrėžta 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 609/2013 dėl kūdikiams ir mažiems vaikams skirtų maisto produktų, specialiosios medicininės paskirties maisto produktų ir viso paros raciono pakaitalų svoriui kontroliuoti ir kuriuo panaikinami Tarybos direktyva 92/52/EEB, Komisijos direktyvos 96/8/EB, 1999/21/EB, 2006/125/EB ir 2006/141/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/39/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 41/2009 ir (EB) Nr. 953/2009 su visais pakeitimais 2 straipsnio 2 dalies f punkte.

5. **Maistas** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 2 straipsnyje.

6. **Maistinės medžiagos** – maiste esantys baltymai, angliavandeniai, riebalai, skaidulinės medžiagos, vitaminai, mineralinės medžiagos ir medžiagos, kurios priklauso vienai iš tų kategorijų ar yra jų komponentai, taip pat kitos maiste esančios medžiagos, turinčios mitybinį ir fiziologinį poveikį.

7. **Maisto higiena** – sąlygos ir priemonės, užtikrinančios maisto saugą bei tvarkant maistą padedančios išsaugoti jo tinkamumą žmonių mitybai.

8. **Maisto klastojimas** – tyčiniai vartotoją ar ūkio subjektą klaidinantys veiksmai, atliekami siekiant ekonominės ar kitokios naudos, kai maisto sudėtyje natūraliai esanti arba įprastai naudojama sudedamoji (sudedamosios) dalis (dalys) pakeičiama (pakeičiamos) kita sudedamąja dalimi ar dalimis to nenurodant ant pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimočiuose dokumentuose ir (arba) maistą apibūdinanti informacija pašalinama arba klaidingai ar užmaskuotai pateikiama ar pakeičiama ant bet kokios rūšies pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimočiuose dokumentuose, ir (arba) atliekami kitokie klaidinantys veiksmai, susiję su kitos maistui identifikuoti skirtos informacijos pateikimu.

9. **Maisto kokybė** (toliau – kokybė) – maisto savybių visuma, tenkinanti pagrįstus vartotojo poreikius ir atitinkanti maisto saugos ir kitus teisės aktų nustatytus reikalavimus.

10. **Maisto pardavėjas** (toliau – pardavėjas) – maisto tvarkymo subjektas, pagal vartojimo pirkimo–pardavimo sutartį parduodantis maistą galutiniam vartotojui.

11. **Maisto priedai** – kaip apibrėžta 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų 3 straipsnio 2 dalies a punkte.

12. **Maisto sauga** (toliau – sauga) – visuma Lietuvos Respublikos maisto įstatymo bei kitų teisės aktų nustatytų maisto ir jo tvarkymo reikalavimų, kuriais užtikrinama, kad vartojant maistą įprastomis, gamintojo nustatytomis ar galimomis iš anksto pagrįstai numatyti vartojimo sąlygomis, įskaitant ir ilgalaikį vartojimą, nebus jokios rizikos vartotojų sveikatai ar gyvybei arba ji bus ne didesnė, negu teisės aktuose nustatyta kaip leidžiama ir laikoma atitinkančia aukštą vartotojų apsaugos lygį.

13. **Maisto srities teisės aktai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 1 punkte.

14. **Maisto teršalas** (toliau – teršalas) – atsitiktinai į maistą patekusi ar įdėta bet kokia cheminė ar biologinė ne maisto medžiaga ar kitoks objektas, išskyrus maisto priedus, atsiradę tvarkymo metu arba dėl aplinkos užterštumo, galintys pakenkti maisto saugai ar padaryti maistą netinkamą vartoti.

15. **Maisto tvarkymas** – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudedamosiomis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, gabenimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei.

16. **Maisto tvarkymo subjektas** – ši sąvoka atitinka sąvoką „maisto verslo operatorius“, apibrėžtą Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 3 dalyje.

17. **Maisto tvarkymo vieta** – viešųjų ar privačių juridinių asmenų vieta (įskaitant teritoriją,

statinius ir transporto priemones), kurioje tvarkomas maistas.

18. **Minimalus maisto produkto tinkamumo vartoti terminas** – kaip apibrėžta 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004, su visais pakeitimais 2 straipsnio 2 dalies r punkte.

19. **Pašalinimas iš rinkos** – priemonės, kurias taikydamas maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas išima iš rinkos pateiktą (pateiktus) nesaugų (nesaugius) ir nekontroliuojamą (nekontroliuojamus) maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, išskyrus maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminius) ar medžiagą (medžiagas), kuri (kuriuos) jau turi vartotojai.

20. **Pateikimas į rinką** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 8 dalyje.

21. **Pirminė gamyba** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 17 dalyje.

22. **Perdirbti grūdiniai maisto produktai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies e punkte.

23. **Pradinio maitinimo kūdikių mišiniai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies c punkte.

24. **Rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų sistema** (toliau – rizikos veiksnių analizės ir valdymo sistema) – biologinių, cheminių ar fizinių veiksnių, galinčių turėti reikšmės maisto saugai, nustatymo, įvertinimo ir valdymo sistema, taikoma maisto tvarkymo vietose savikontrolės tikslais.

25. **Specialiosios medicininės paskirties maisto produktai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies g punkte.

26. **Suklastotas maistas** – maistas, ant kurio bet kokios rūšies pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimočiuose dokumentuose siekiant ekonominės ar kitokios naudos tyčia klaidingai arba užmaskuotai pateikta, pakeista, pašalinta jį apibūdinanti informacija ir (ar) kurio sudėtyje natūraliai esanti (esančios) arba įprastai naudojama (naudojamos) sudedamoji (sudedamosios) dalis (dalys) siekiant ekonominės ar kitokios naudos tyčia pakeista (pakeistos) kita (kitomis) sudedamąja (sudedamosiomis) dalimi (dalimis) nenurodant to ant pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimočiuose dokumentuose, taip klaidinant vartotoją ar kitą ūkio subjektą dėl tikrosios maisto sudėties.

27. **Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas** – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka veiklą įregistravęs fizinis ar juridinis asmuo, gaminantis su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas.

28. **Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tiekėjas** – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka veiklą įregistravęs fizinis ar juridinis asmuo, pateikiantis į rinką su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas.

29. **Su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos** – su maistu skirti liestis gaminiai ir medžiagos, kuriems taikomas 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinantys direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009.

30. **Susigražinimas** – priemonės, kurias taikant siekiama užtikrinti, kad būtų atsiimtas nesaugus maistas ar su maistu besiliečiantis gaminys ar medžiaga, kuriuos maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas pateikė vartotojui arba kuriuos vartotojas jau gali vartoti ar naudoti.

31. **Tolesnio maitinimo kūdikių mišiniai** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies d punkte.

32. **Viso paros raciono pakaitalas svoriui kontroliuoti** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 609/2013 2 straipsnio 2 dalies h punkte.

33. Šiame įstatyme sąvoka „valstybinė maisto kontrolė“ atitinka sąvoką „oficiali kontrolė“ ir vartojama ta pačia reikšme, kaip ji apibrėžta Reglamento (ES) 2017/625 2 straipsnio 1 punkte.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4 straipsnį 5 dalimi:

„5. Maistas, kuris pasibaigus minimaliam maisto produkto tinkamumo vartoti terminui, nurodytam žymoje „Geriausias iki...“ (toliau – pasibaigusio minimalaus maisto produkto tinkamumo vartoti termino maistas) yra saugus ir tinkamas vartoti, gali būti parduotas galutiniam vartotojui Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose mažmeninės prekybos taisyklėse nustatyta tvarka ir atsižvelgiant į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas rekomendacijas, išskyrus šio įstatymo 6² straipsnyje nurodytus atvejus. Už tokio maisto saugą ir kokybę šio įstatymo nustatyta tvarka atsako pardavėjas.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 6² straipsniu

Papildyti Įstatymą 6² straipsniu:

„6² straipsnis. Pasibaigusio minimalaus maisto produkto tinkamumo vartoti termino maisto pardavimo ribojimas

1. Pardavėjui draudžiama pasibaigus minimaliam maisto produkto tinkamumo vartoti terminui parduoti galutiniam vartotojui šiuos maisto produktus:

- 1) maisto papildus;
- 2) pradinio maitinimo kūdikių mišinius ir tolesnio maitinimo kūdikių mišinius, perdirbtus grūdinius maisto produktus ir kūdikiams skirtus maisto produktus, specialiosios medicininės paskirties maisto produktus, viso paros raciono pakaitalus svoriui kontroliuoti.

2. Draudžiama parduoti ar kitaip perduoti pasibaigusio minimalaus maisto produkto tinkamumo vartoti termino maistą maisto tvarkymo subjektams, kurie vykdo veiklą viešojo maitinimo ir gamybos srityje, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliota institucija iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda